

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni Saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi 180-son
buyrug'iga
Ilova

**OIV BILAN YASHAYOTGAN BOLALARDA PNEVMOTSISTALI ZOTILJAM
NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI**

"TASDIQLAYMAN"

Respublika OITSGa qarshi
kurashish markazi direktori

B. N. Igamberdiyev

OIV BILAN YASHAYOTGAN BOLALARDA PNEVMOTSISTALI ZOTILJAM

NOZOLOGIYASI BO'YICHA TIBBIY XIZMAT KO'RSATISH MILLIY KLINIK STANDARTI

MILLIY KLINIK STANDART NOZOLOGIYASINING NOMI (KODI), TASHHISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo'yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo'yicha ambulatoriya sharoitida tashhishlash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo'yicha statsionar sharoitda tashhishlash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassis	Qo'shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
V20.6	OIV bilan yashayotgan bolalarda pnevmosistali zotiljam			yuqumli kasalliklar shifokori	ftiziatr
				pulmonolog	onkolog
					kardiolog

*standartni to'ldirish jarayonida nozologiya, uning kattalar, xomiladorlar, bolalar va qariyalarda kechuvi hamda nozologiya bo'yicha kasallikni davri xususiyatidan kelib chiqish talab etiladi. Shuningdek, nozologiya ga to'g'ri kelmaydigan jadvallarni to'ldirish tavsiya qilinmaydi. (Misol uchun, jarroxlik amaliyoti nozologiyasida o'tkazilmasa (JARROHLIK AMALIYOTI) jadvali to'ldirilmaydi yoki nozologiyada palliativ davo ko'zda tutilmasa – (PALLIATIV DAVO) jadvali to'ldirilmaydi.

**OIV BILAN YASHAYOTGAN BOLALARDA PNEVMOTSISTALI ZOTILJAM
NOZOLOGIYA BO‘YICHA REJALI TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA va DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI**

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					Xizmat ko‘rsatish yoki tekshiruvni o‘tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Yuqumli kasalliklar shifokor			+	+	+	har kuni	21 kun
	2. Pulmonolog			+	+	+	har kuni	21 kun
	.....							
Izoh:								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo‘shimcha)	1. Ftiziatr			+	+	+	1	
	2. Onkolog			+	+	+	1	
	3. Kardiolog			+	+	+	1	
Izoh: (ko‘rsatmaga muvofiq)								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1. Umumiy qon tahlili			+	+	+	Kamida 3-marta	
	2. Qonning bioximiyoviy tekshiruvlari			+	+	+	Kamida 3-marta	
	3. CD4- xujayrasini aniqlash				+	+	Xar 3 oyda SD4> 350 xujayrasi /mkl	
Izoh:								
Qo‘shimcha laborator tekshiruvlar	1. BK uchun balg‘amni tekshirish				+	+	1	
	2. Flora va antibiotiklarga sezgirlik uchun balg‘am tekshiruvi (ko‘rsatmalarga muvofiq)				+	+	1	

1. Ko-trimoksazol (Co-trimoxazole)	240mg/5 ml, 100ml suspenziya; Tabletkalar 120 mg, 240mg,480mg,960mg per os 80mg+16mg/ml 5ml infuziya t/i							75 mg/kg/kun; (SMZga nisbatan) kuniga 4 mahal	21 kun
2. Prednizolon (Prednisolone)	Tabletkalar 5 mg per os 30mg/ml 1 ml eritma t/i, m/o							prednizon agarda PaO2 <0 kPa yoki <70 mm rt.st. yoki alveolyar/arterial gradiyent O2> 35 mm rt.st. 2-12 oylik bolalarga 1-2 mg/kg t/i, m/o chuqur, 1-14 yoshda 2-3 mg/kg t/i, m/o chuqur, kuniga 2 mahal 5 kun davomida	
...									

Izoh:

Davolash tadbirlari (qo'shimcha medikamentoz davo)		Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
1. Primaxin (Primaxine)	1. Draje 0,009 g per os				+	+	4-7 yosh - 9 mg, 7-12 yosh - 13.5 mg, 12-15	14 kun

							yosh - 18 mg. 1 mahal		
2. Klindamitsin (Clindamycin)	2. 150 mg dan kapsulalar 150 mg/ml eritma per os,t/i, m/i					+	+	Chaqaloqlarga kuniga 15-20 mg/kg 3-4 mahal. t/i per os.	14 kun.
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)									

(REJALI JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davu)	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
1.					
2.					
...					
Izoh: (bu yerga jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolajani o'tkazish uchun ko'rsatma keltiriladi)					

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Rejali tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OSHP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Parhez stoli va uning davomiyligi					
1. Stol № 15			+	+	+

OIV BILAN YASHAYOTGAN BOLALARDA PNEVMOTSISTALI ZOTILJAM

NOZOLOGIYA BO'YICHA TEZ VA SHOSHILINCH TIBBIY YORDAM KO'RSATISH HOLATLARIDA

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					Xizmat ko'rsatish yoki tekshiruvni o'tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam*				
		TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IIATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IIAT markazi		
Asosiy mutaxassis (shifokor) maslahati	1.							
	2.							
	...							
Izoh:								
Mutaxassis (shifokor) maslahati (qo'shimcha)	1.							
	2.							
	...							
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								
Asosiy laborator tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							
Izoh:								
Qo'shimcha laborator tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							
Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)								
Asosiy instrumental tekshiruvlar	1.							
	2.							
	...							
Izoh:								
Qo'shimcha	1.							

patentlanmagan) nomi	qo'llanilishi				IATM filiali	IAT markazi		
1.	1.							
2.	2.							
...	...							

Izoh: (ko'rsatmaga muvofiq)

(TEZ VA SHOSHILINCH JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davu)	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam*		
	TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IAT markazi
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi					
1.					
2.					
...					

Izoh: (bu yerga jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolajani o'tkazish uchun ko'rsatma keltiriladi)

(DAVOLOVCHI OVQATLANISH/PARHEZ)

Ovqatlanish tartibi	Tez va shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam*		
	TTYO/ uy sharoitida	OP/ OSHP/ KTMP	Tumanlararo shoshilinch yordam markazi	Viloyat shoshilinch tez tibbiy yordam IATM filiali	Respublika shoshilinch va tez tibbiy yordam IAT markazi
Parhez stoli va uning davomiyligi					
1.					

Izoh: (Statsonardan chiqishga ko'rsatma/ rejali shifoxonaga o'tkazishga ko'rsatma to'liq yozilishi kerak)

DISPANSERIZATSIYA

(SOG‘LOM KONTINGENT DISPANSERIZATSIYASI/”D” NAZORATGA OLINGAN BEMOR DISPANSERIZATSIYASI)

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/ OP	KTMP	Viloyat OITSGa qarshi kurash markazi	Respublika OITSGa qarshi kurash markazi	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Yuqumli kasalliklar shifokori		+	+	+	1	umrbod
	2.						
	...						
Izoh:							
Laborator tekshiruvlar	1. Umumiy qon tahlili		+	+	+	1	umrbod
	2. Qonning bioximiyoviy tekshiruvlari		+	+	+	1	umrbod
	3. CD4- xujayrasini aniqlash			+	+	1	umrbod
	4. VYU taxlili			+	+	1	umrbod
Izoh:							
Instrumental tekshiruvlar	1. O‘pka KT					1	Ko‘rsatmaga ko‘ra Yiliga 1 marotaba
	2. Ko‘krak qafasi a‘zolarining rentgenogrammasi					1	
Izoh:							

(BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP/OP	KTMP	OITSGa qarshi kurash markaz	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. yuqumli kasalliklar shifokor		+	+	3 oy	

	2.						
	...						
Izoh:							
Laborator tekshiruvlar	1. SD4 taxlili			+		3 oy	
	2.						
	...						
Izoh:							
Instrumental tekshiruvlar	1.						
	2.						
	...						
Izoh:							
Profilaktika usullar	1. Ikkilamchi profilaktika			+	+	3 oy	
	2.						
	...						
Izoh: Agar CD4 miqdori 350 mkl -1 dan yuqori bo'lsa va bu darajada 3 oy davomida saqlanib qolsa, bemor uchun hech qanday xavf tug'dirmasdan ximoprofilaktikani to'xtatish mumkin.							
Davolash tadbirlari (nomedikamentoz davo)							
Profilaktik fito/dori vositalarining (xalqaro patentlanmagan) nomi	Profilaktik fito/dori vositalari dozirovkasi va qo'llanilishi	OSHP/OP	KTMP	OITSga qarshi kurash markaz	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka	
<p>SD-4 hujayralari sonidan va kasallikning klinik bosqichidan qat'iy nazar barcha bolalarga. 5 yoshdan kichik bolalarga kasallikning JSSTning klinik bosqichidan va CD4 hujayralari sonidan qat'iy nazar; OIV infeksiyasining og'ir yoki avj olgan bosqichdagi (JSST 3 yoki 4 klinik bosqichi) yoki CD4 <350 xuj/mkl bo'lgan 5 yoshdan katta bolalarga.</p>							
(Co-trimoxazole)	TMP 5 mg/kg va SMX 25 mg/kg		+	+	kuniga 1-marta	5 yoshdan katta bolalarda RQD fonida klinik xolati mo'tadil bo'lgan, immuniteti tiklangan va virus yuklamasi aniqlanmaydigan darajadagi bemorlar 5 yoshdan katta bolalarda immunitet tiklanishining ko'rsatgichi bu- CD4 >350 xuj/mkl va VYU pasayishi hisoblanadi.	

OIV infeksiyali onalardan tugʻilgan chaqaloqlarda 4-6 haftaligidan boshlab ko-trimoksazol bilan profilaktika tavsiya etiladi. (bolani koʻkrak suti bilan emizishni toʻliq toʻxtatilmaguncha va bolaning yoshiga koʻra, qoʻyilgan test asosida aniqlanadigan yakuniy tashxisgacha davom etadi).

(Co-trimoxazole)	TMP 5 mg/kg va SMX 25 mg/kg		+	+	kuniga 1-marta	Bolaning yoshiga koʻra, qoʻyilgan yakuniy tashxislash usuli yordamida (bola 18 oydan katta boʻlganida) va bolani koʻkrak suti bilan emizish toʻliq toʻxtatilgandan soʻng 3 oy oʻtgach yana tekshirilganda OIV infeksiyasi yuqmaganligi tasdiqlangandan soʻng profilaktikani toʻhtatish mumkin.
Izoh:						

(REABILITATSIYA)

Reabilitatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.Fizioterpevt maslahati			+		Statsionarda bemor ahvoli stabilashgandan keyin
Izoh:						
Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
*Bu yerga nozologiya boʻyicha bemorlarni uy/poliklinikv/statsionar sharoitida oʻtkazilishi kerak boʻlgan reabilitatsiyaga koʻrsatmalar kiritilishi kerak						
Reabilitatsion usullar	1.LFK			+		Statsionarda bemor ahvoli

							stabilashgandan keyin
	2.						
	...						
Izoh:							
Davolash tadbirlari (medikamentoz davo)							
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozirovkasi va qo'llanilishi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	O'rtacha sutkalik dozirovkasi	Bir kurslik dozirovka	
1.							
2.							
...							
Izoh:							

(PALLIATIV DAVO)

Palliativ tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OSHP/OP / KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
Laborator tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
Instrumental tekshiruvlar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
*Bu yerga nozologiya bo'yicha bemorlarni uy/poliklinika/statsionar sharoitida o'tkazilishi kerak bo'lgan palliativ davoga ko'rsatmalar kiritilishi kerak						
Palliativ davo usullar	1.					
	2.					
	...					
Izoh:						
Davolash tadbirlari (medikamentoz/nomedikamentoz davo)	Uy	OSHP/OP /	Statsionar	O'rtacha sutkalik	Bir kurslik dozirovka	

Dori-vositasi/fito-preparatning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositasi/fito-preparatning dozirovkasi va qo'llanilishi	sharoitida	KTMP	sharoitida	dozirovkasi	
1.						
2.						
...						
Izoh:						